

พงศกร กัลยานุกูล : พัฒนาการและรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนริมน้ำตลาดคลองสวน จังหวัดสมุทรปราการและฉะเชิงเทรา. (DEVELOPMENT AND SETTLEMENT PATTERNS OF TALAD KHLONG SUAN WATERFRONT COMMUNITY, SAMUT PRAKAN AND CHACHOENGSAO PROVINCES) อ. ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พีรพันธุ์, 277 หน้า. ISBN 974-17-5288-1.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาพัฒนาการการตั้งถิ่นฐาน บทบาท และความสำคัญ ของชุมชนตลาดคลองสวนทั้งในอดีตและปัจจุบัน 2)ศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานและปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผล ต่อรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนตลาดคลองสวน 3)ศึกษาเอกลักษณ์การตั้งถิ่นฐานและปัญหาทาง กายภาพของชุมชนตลาดคลองสวน 4)เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาทางกายภาพของชุมชนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเอกลักษณ์การตั้งถิ่นฐานของชุมชนตลาดคลองสวน

จากการศึกษาพบว่าพัฒนาการของชุมชนริมน้ำตลาดคลองสวนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีลักษณะ ที่ค่อยเป็นค่อยไป โครงสร้างและองค์ประกอบส่วนใหญ่ของชุมชนได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยังคงมี ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าพัฒนาการในระยะหลังที่มีการพัฒนา เส้นทางถนนจะทำให้รูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเริ่มมีการขยายตัวไปตามเส้นทางถนนมากขึ้นก็ตาม แต่เมื่อเปรียบเทียบในภาพรวมของชุมชนแล้วการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังถือว่าเป็นส่วนน้อยของชุมชน โดยจะเห็นได้จากรูปแบบวิถีชีวิต รูปแบบการตั้งถิ่นฐานแบบดั้งเดิมที่ขนานกับคลอง ระบบกิจกรรม และ การใช้พื้นที่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม รวมทั้งอาคารบ้านเรือนก็ยังคงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมอัน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชุมชนริมน้ำตลาดคลองสวน คือ เรือนแถวริมน้ำ นอกจากนี้แล้วในด้านกลุ่ม คนถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันทางเชื้อชาติศาสนา แต่ก็สามารถอยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดี โดยมีตลาดเป็น ศูนย์กลางของชุมชน และมี ศาสนสถานเป็นศูนย์รวมทางจิตใจ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาชุมชนริมน้ำตลาดคลองสวน ได้แก่ ส่งเสริมการรักษา เอกลักษณ์ที่ดั้งเดิมของชุมชนไว้อย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมระหว่างรัฐและประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้ง การสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนควบคู่กับการอนุรักษ์ตามแนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่มีความเหมาะสมกับสภาพชุมชน

182113

4674145225 : MAJOR COMMUNITY PLANNING

KEY WORD: SETTLEMENT PATTERNS / WATERFRONT COMMUNITY / TALAD KHLONG SUAN
PONGSKORN KANLAYANUKUL : DEVELOPMENT AND SETTLEMENT PATTERNS
OF TALAD KHLONG SUAN WATERFRONT COMMUNITY, SAMUT PRAKAN AND
CHACHOENSAO PROVINCES. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.WANNASILPA
PEERAPUN, Ph.D., 277 pp. ISBN 974-17-5288-1.

The objectives of this study are: 1) to study the development of the settlement, the roles and the significance of Talad Khlong Suan community; 2) to study the settlement patterns of the community and factors affecting them; 3) to study the identity of the community settlement and its physical problems; and 4) to propose appropriate solutions to those problems that comply with the identity of the community settlement.

The study reveals that Talad Khlong Suan waterfront community has been gradually developed. The structure and the components of the community, which have been developed continuously, coexist very well with the natural environment. Although some new roads have been developed, causing new settlement patterns to develop along the roadsides, the changes have occurred only within small parts of the community. Most of the people's traditional way of life, the original canalside settlement pattern, the traditional activities and space systems, and traditional waterfront row-houses still exist. Local people, consist of several nationalities and religions, can still live together peacefully. The market place is still the center of the community while religious institutes are still the sole of the community.

The proposed development guidelines for Talad Khlong Suan waterfront community include the conservation of the community identity through the co-operation between local people and government agencies and the generation of local income through cultural tourism development.